

Sommerværet: • Tre timer over 20 grader i Trondheim

Kaldeste fellesferie siden

Det kjølige sommerværet de siste ukene er historisk. Ikke siden 1928 har det vært så lite varmt vær i Trondheim i fellesferien.

Den høyeste temperaturen som er registrert ved målestasjonen på Voll siden 13. juli er 21,2 grader.

De fire siste ukene, som normalt er den varmeste tiden av året, har det vært målt over 20 grader i tre timer. Til sammenligning har Kangerlussuaq på vestkysten av Grønland hatt seks dager over 20 grader i samme tidsrom.

En gjennomgang Adresseavisen har gjort av maksimumstemperaturene i Trondheim for perioden 13. juli til 7. august, viser at vi må utrolige 83 år tilbake i tid for å finne et år med enda lavere maksimumstemperatur i samme periode. I 1928 var til gjengjeld den høyeste temperaturen i løpet av de fire ukene 17,5 grader.

Tre timer over 20 grader

Siden 13. juli har gradestokken ved målestasjonen på Voll vist over 20 grader i tre timer. Temperaturdata fra eklima hos Meteorologisk institutt, viser at klokken 16 fredag 27. juli steg temperaturen til over 20 grader. Temperaturen ble liggende på 20-tallet til like over klokken 19. Det var aller varmest ved 18-tiden.

Da lå temperaturen i noen minutter på 21,2 grader.

Statistikken over de laveste maksimumstemperaturene i fellesferien i Trondheim viser også to andre ekstra kjølige år.

I 1974 var den høyeste temperaturen mellom 13. juli og 7. august 21,4 grader. I likhet med i år var det bare én dag over 20 grader de fire ukene. I 1968 var det

– I sommer har polarfronten, som er skillet mellom de kjølige og de varme luftmassene, i uke etter uke gått usedvanlig langt sør.

PÅL EVENSEN, statsmeteorolog

21,5 grader på det varmeste, men da ble det målt fem dager over 20 grader i fellesferieukene.

I den andre enden av temperaturskalaen finner vi fem år med over 30 grader. Aller varmest var det i 1945 da den høyeste temperaturen var 32,9 grader.

35 grader i 1901

Selv om Adresseavisens temperaturgrafikk nederst på siden ikke går så langt tilbake i tid, er det likevel verdt å nevne at varerekorden for Trondheim ble satt i slutten av juli. 22. juli 1901 ble det målt 35,0 grader.

Mellom 1944 og 2011 var den gjennomsnittlig høyeste maksimumstemperaturen mellom 13. juli og 7. august 25,9 grader. Målingene fra årene 1981 til 1996 er hentet fra Trondheim lufthavn Værnes fordi Trondheim var uten offisiell målestasjon i disse årene.

Selv om det er en fattig trøst, kan meteorologene fortelle at Trondheim ikke er alene om kjølig fellesferievær.

– Hele Nord-Europa har vært preget av kjølig vær. Været i denne perioden har vært dominert av en jevn strøm lavtrykk med masse skyer og nedbør. I deler av juli har lavtrykkssonrådene ligget over både Skandinavia, Storbritannia, Tyskland, Benelux-landene og Nord-Frankrike samtidig, forteller statsmeteorolog Pål Evensen.

På feil side av polarfronten

– Hva er årsaken til at det har vært så historisk lite varmt de

fire siste ukene?

– I sommer har polarfronten, som er skillet mellom de kjølige og de varme luftmassene, i uke etter uke gått usedvanlig langt sør. Dermed har Norge og en rekke andre land i Nord-Europa blitt liggende på den kjølige siden av temperaturskillet. Dette har gitt en jevn strøm av lavtrykk med ustabile luftmasser inn over Norge. Luftmassene har brakt med seg mye skyer og kjølig luft.

– I perioder har denne luften kommet helt fra Arktis. For at temperaturen skal stige, må solen få tid til å varme opp luften. Det må helst være lite skyer og mye sol i flere timer på rad. Været i Trondheim har vært stikk motsatt – mye skyer, lite sol og i tillegg kjølig vind fra nord og nordvest. Med en slik kombinasjon blir det lite varme å snakke om, sier Pål Evensen.

– **Hvordan er det mulig at det er varmere på Grønland enn i Trondheim midt på sommeren?**

– Dette er ekstreme utslag av hvordan polarfronten, også kalt jetstrømmen, «bukter» seg på den nordlige halvkule. Mens Norge har havnet i de kjølige luftmassene, har Grønland fått tilførsel av varm luft sørfra, forklarer klimaforsker Helge Drange ved Universitetet i Bergen.

– En tilfeldig variasjon

– **Hva er forklaringen på de store ulikhetene fra år til år på sommertemperaturene?**

– At temperaturene skifter fra den ene sommeren til den andre er tilfeldige variasjoner. Små endringer i atmosfæren gir store utslag. Hvorfor det er slik, finnes det ingen god forklaring på.

– **Kan årets kalde sommer være et tegn på at vi er på vei inn i en periode med stabilt kjølig sommervær?**

– Det er lite trolig. På den annen side finnes det heller ingen garanti for at det ikke kommer flere kalde somre på rad, sier Helge Drange.

TORSTEN HANSEN 72 50 16 12
torsten.hansen@adresseavisen.no

... men nå kommer

Sent, men du verden så godt. Fra søndag kan Trøndelag nyte sommerens lengste varmebølge.

Går det slik prognosene viser, vil det bli minst seks dager på rad over 20 grader.

Årsaken til at det endelig blir stabilt pent og varmt vær, er det første høytrykket over Skandinavia på flere måneder.

Helt frem til nå har sommeren vært preget av lavtrykk som for

det meste har gitt kjølig og vått vær.

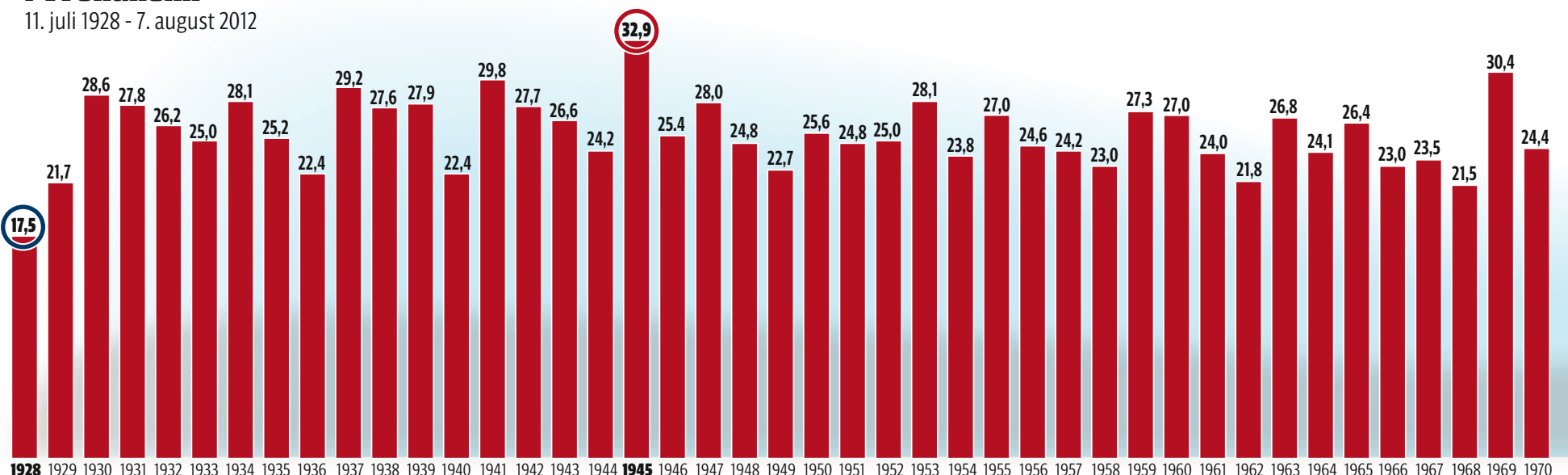
Høytrykk

Ifølge Meteorologisk institutt vil et høytrykk som bygger seg opp over Sør-Norge de neste dagene, gå langsomt nordøstover. I løpet av helgen vil høytrykket også begynne å påvirke været i Midt-Norge.

På søndag dreier vinden på nordøst, det klarer opp, skyene og regnbygene forsvinner og

Maksimumstemperatur i Trondheim

11. juli 1928 - 7. august 2012

• Kanskje kommer sommeren på søndag

1928

– Det finnes ingen garanti for at det ikke kommer flere kalde somre på rad.

HELGE DRANGE, klimaforsker, Universitetet i Bergen

Mistrives: -Sommerblomstene mistrives i det kalde været. Det eneste som liker seg veldig godt i bedene i sommer er visst ugresset, sier arbeidsleder Jan Røising (53) i Sentrum Park i Trondheim Bydrift. Foto: GLEN MUSK

varmen

sola får stadig bedre tak. Det betyr temperaturer godt over 20 grader flere steder. På indre strøk vil temperaturen komme opp i over 25 grader på de varmeste stedene.

Mot årets varmeste

Vi må helt tilbake til 26. mai for å finne årets varmeste dag i Trøndelag.

Da målte Kotsøy 26,7 grader og Åfjord 26,6 grader. I neste uke kan det bli varmere rekord.

Sommerkulde: I går ble det aldri varmere enn 13,5 grader i Trondheim. Fra søndag kommer imidlertid sommerens lengste varmebølge.

Ikke bruk for shorts en

Kald vind og mye skyer preget nok en sommerdag i Trondheim i går.

Uteserveringene på Torvet stenger sommerkulden ute med pledd og varmelamper. Torvhandlerne skutter seg i tykke jakker.

Olav Tryggvasson på sokkelen speider forgjeves etter sola. Langs horisonten på Fosen velter nedbørtunge skyer fram.

Arbeidsleder Jan Røising (53) i Sentrum Park i Trondheim Bydrift saumfarer blomsterbedet utenfor Vår Frue kirke.

– Jeg kan ikke huske en så kald sommer noen gang. Med så lite varme i luften blomstrer det slett ikke slik vi ønsker. Staudene klarer seg ok, ellers er det lett å se at sommerblomstene mistrives. Alt er mye senere enn vanlig, bortsett fra ugresset da. Det gror usedvanlig godt. På rundkjøringen ved jernbanestasjonen luket vi tolv sekker fulle med ugresset vassarve her om dagen, forteller Jan Røising, som likevel ser lyspunkter. – Vi har vannet veldig lite i sommer.

Sommervikar Tarald Kjensjord (22) så fram til å bli brun i utendørsjobben.

– Jeg har opplevd noen dager med sol, men jeg har ikke hatt

bruk for shorts en eneste gang. Det mest sommerlige antrekket jeg har stilt i er t-skjorte, sier han før han haster videre til neste arbeidsoppdrag.

På uteserveringen til San Sebastian Taps og Vinbar på Torvet ligger pleddene klare til bruk, men ikke en eneste gjest har dristet seg til å spise eller drikke utendørs i elleve-tolv grader.

Konkurrenten Lille Pizza har tatt utekomforten et skritt videre. Der gløder det i et koppel av varmelamper.

– Vanligvis er det bare om kvelden vi pleier å bruke varmelampene, men i dag er det så kaldt at vi bestemte oss for å slå de på straks vi åpnet klokken 12, forklarer Marianne Ytterbø (24), som selv holder varmen utendørs i en fleecejakke.

– Jeg har pleid å bli solbrent hvert eneste år i denne jobben. I år er jeg ikke i nærheten.

August 2012						
MAN	TIR	ONS	TOR	FRE	LØR	SØN
		17,4	18,0	19,4	16,7	17,3
6	7	8	9	10	11	12
19,3	17,4					
13	14	15				
Juli 2012						
MAN	TIR	ONS	TOR	FRE	LØR	SØN
						1
						8
2	3	4	5	6	7	8
28						
9	10	11	12	13	14	15
			20,5	15,2	15,6	13,5
16	17	18	19	20	21	22
14,6	14,1	14,0	13,9	13,1	13,2	13,2
23	24	25	26	27	28	29
16,4	19,4	16,7	14,9	21,2	19,3	18,0
30	31					
18,0	16,6					

